1820. No. 45

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 6 JUNIJ.

S P A N J E.

MADRID, den 17 Mei.

Het getal der nieuwe dagbladen vermeerdert in alle gedeelten des rijks: bijna in alle steden komen officiele bladen uit. In een dagblad van Malaga vindt men een adres aan den bisschop dier stad, waarbij hij aangezocht wordt, den invloed der geestelijken op de verkiezingen van afgevaardigden te beteugelen.

„Het geen Spanje het meeste behoeft, (wordt in hetzelve *gezegd*)" is de vrede, met de verdeeldheid; het zijn wetgevers en geene hoofden van partijen; vertegenwoordigers der natie en geene zaakgelastigden van eene volksklasse; staatsleden van den 19 en geene slaafsche navolgers van de 15 eeuw; cortes en geen conciliums; verdedigers en geene beangzoekers; hervormingen, eindelijk, en geene verjaarde en verderfelijke instellingen.

Men schrijft van Burgos: „Het schijnt, dat deze provincie zich openlijk aankant tegen de instellingen der natie. Indien het getal der kiezers, op zondag jl. verkoren, 400 bedoort, kan men verzekeren, dat onder dezelve 360 geestelijken zijn. Men geeft reeds als afgevaardigden der cortes op monniken, leden der inquisitie, en andere dergelijke personen. Indien het burgerlijke gouvernement met dien klem en nadruk, welke hetzelve steeds past, ware te werk gegaan, zoude men degenen, welke zich, nog kort geleden, openlijk tegen de constitutie verklaarden, niet zoo laatdunkend zien handelen."

De Amerikanen of overzeesche Spanjaarden, die zich in Europisch Spanje bevinden, hevige klagten over den, door de provisionele junta genomen, maatregel, om vooreerst slechts dertig plaatsvervangers der Amerikaansche afgevaardigden te benoemen, ingebragt hebbende, heeft de Koning dit gewigtig vraagstuk op nieuw aan de beslissing der junta onderworpen. Deze vergadering heeft te kennen gegeven, dat zij niet in staat was, om deze zaak te beslissen, daar dezelve onoplosselijke zwarigheden bevatte. Het zal dus voor de aanstaande vergadering der cortes bewaard blijven, om hierover uitspraak te doen.

Sedert eenige dagen liep er een gerucht, dat er te Saragossa vrij ernstige onlusten waren voorgevallen, ten gevolge der weigering van den markgraaf *Lazan*, militair gouverneur van Aragonien, om dien post over te geven aan den generaal *Haro*, die daartoe, in zijne plaats, benoemd was. Beiden hadden eenen aanhang. Den 14, stormden ongeveer 3 à 400 inwoners van de lagere klasse naar de plaats, waar de steen van de constitutie opgerigt is, met oogmerk, om dien omver te halen. De officier der wacht waarschuwde hen daartegen; maar zij beantwoordden zulks door den kreet van: *leve de Godsdienst! leve de Koning! Weg met de Constitutie!* Spoedig was het geheele garnizoen op de been; doch niet dan na geweldoefening (waardoor een twintigtal menschen het leven verloren hebben en velen gekwetst zijn), gelukte het, de menigte uiteen te jagen. — Sommigen schrijven deze onlusten aan de geestelijkheid toe. Wat er van zij, de aartsbisschop en twaalf kanunniken zijn gevat, en er is eene militaire commissie benoemd, om de bewerkers des oproers te straffen. *Lazan* en eenige anderen hebben de vlugt genomen; *Haro* heeft nu zijnen post aanvaard.

P R U I S S E N.

BERLIJN, den 27 Mei.

Gelijk bekend is, gaf Prins *Blücher* op zijn sterfbed den wensch te kennen, om te Kriblowitz, onder drie, niet ver van zijne woning staande lindeboomen, begraven te worden. Daar men voornemens was, de grafstede behoorlijk in te rigten, zoo werd het lijk middelerwijl in de kerk te Wolgwitz bijgezet. De generaal *von Ziethen* deed bij den Koning aanzoek, om verlof te bekomen tot het inzamelen van vrijwillige giften bij het leger, ter goedmaking van de kosten, welke vereischt worden, om de laatste rustplaats des helds op eene waardige wijze in te rigten. De Koning keurde het voorstel des generaals goed, en er werd eene overeenkomst getroffen, dat 4 morgen lands, rondom de bedoelde lindeboomen gelegen, zonder ontgeltenis zouden worden afgestaan, onder beding: dat deze grond van Kriblowitz zal afgescheiden worden, een eigendom der familie van *Blücher* blijven, en, alleen na het uitsterven van den mannelijken stam van *Blücher*, aan het Pruissische leger als een eigendom overgaan zal. Naar het gemaakte plan, zal de grafstede zelf uit eene eenvoudige groef, versierd met eenen zark, bestaan, die den naam, den geboorte- en sterfdag des helds tot opschrift heeft. Een eenvoudige aanleg, in den smaak van een' tuin, zal de grafstede omringen, en het opzigt daar over aan eenen, in den oorlog gekwetsten, worden opgedragen, wiens bezoldiging gelijk zal staan met die van hem, wien het opzigt over de gedenkteekenen van veldslagen toevertrouwd is. — Thans worden hiertoe bijdragen verzameld.

D U I T S C H L A N D.

NEUREMBERG, den 26 Mei.

De professor *List*, gevolmagtigde van de Duitsche handelaren en fabrikanten, is uit Weenen alhier aangekomen, en heeft, zoo als men verneemt, de gunstigste berigten medegebragt. Eene commissie, door het bondgenootschap te benoemen, zal onmiddelijk raadplegen over de hulpmiddelen voor den kwijnenden handel. Maar hetgeen nog een aangenamer gevoel heeft verwekt, is de afzonderlijke overeenkomst, te Weenen, tusschen Beijeren, Wurtenberg, Bade, Hessen, Darmstadt, Nassau en de hertogdommen van Saksen gesloten, waarbij deze zich verbonden hebben, om onderling de tolkantoren op te heffen, eene gemeenschappelijke linie daar te stellen, en een stelsel van represalie, omtrent de naburige Staten, aan te nemen. Men hoopt, dat ook de overige Duitsche Staten zich hierbij zullen voegen. Te Darmstadt zullen binnen vier weken de gevolmagtigden der bovengemelde Staten bijeenkomen, om de bedoelde overeenkomst in uitvoering te brengen.

E N G E L A N D.

LONDEN, den 27 Mei.

Van Curaçao schrijft men den 4 april het volgende: Eenigen tijd geleden stemden alle berigten der kust overeen, dat de Independenten de stad Carracas naderden, en men verwachtte alhier, bij elke aankomst van schepen van de vaste kust, de tijding van eenen algemeenen aanval op de Spaansche magt te zullen ontvangen; doch, in plaats van dit, krijgt men tijding dat *Bolivar*, na eerst zijne magt ten toon gesteld te hebben, plotseling verdwenen en naar Tunja terug getrokken was, waarop ook *Morillo* de militie, die hij had gelegd, weder terug gezonden had. Verleden week liep alhier het gerucht, dat men voorbij het eiland Aruba had zien passeren 15 vaartuigen, die men dacht de expeditie van Margaritha te zijn; heden is alhier eene goëlet van Coro aangekomen, welke berigt, dat een korps der Onafhankelijken door die streek der Indiaansche kust, Guaxira genaamd, getrokken was, en Maracaïbo te land had ingesloten; dat tevens de expeditie van Margaritha te Chichibacoa (eene baai digt bij Maracaïbo) geland was, en op die stad was aangetrokken, en dat het eskader der Independenten onder *Brion* voor la Barra, de haven van Maracaïbo, lag, en die stad ter zee blokkeerde. Deze tijding had te Coro eene groote sensatie veroorzaakt; doch de Spaniaarden verspreidden aldaar het gerucht, dat het korps der Independenten reeds eenen vergeefschen aanval op Santa Martha gedaan had, en nu eene poging op Maracaïbo wilde ondernemen, die even zoo noodlottig voor hen zoude uitvallen.

Van den 30.

De hof-courant van zaturdag behelst de benoemingen van *Fredrik Cathcart* tot secretaris der ambassade bij den Keizer aller Russen, en van *Edward Cromwell Disbrowe* tot secretaris der legatie bij de Zwitsersche cantons.

Zondag hebben de lord kanselier, de graaf *Liverpool*, de burggraaf *Castlereagh* en lord *Gwydir* gehoor bij den Koning gehad. Dien zelfden dag is de Russische generaal graaf *Rostopchin*, nieuwelings te Londen aangekomen, door den Russischen ambassadeur, graaf *Lieven*, aan Z. M. voorgesteld, en heeft het minzaamst onthaal genoten.

Gisteren heeft de Koning cour, daarna eenen kabinetsraad, en vervolgens een kapittel van de Bad-orde gehouden; bij welke gelegenheid Z. M. aan verscheiden grootkruisen en commandeurs dier orde, den 20 dezer benoemd, de inhuldiging gegeven heeft.

Vrijdag zijn de lords van den raad vergaderd geweest, om de bepalingen betreffende 's Konings krooning te regelen. De tegenwoordige leden waren de hertogen *van York* en *Clarence*, sir *W. Grant* en andere geheimraden.

Eene vergadering van eenen geheel anderen aard is dien zelfden dag op Guildhall gehouden. De gemeente raad is, namelijk, dien dag vergaderd geweest, en heeft besloten om onverwijld een adres aan de kamer der gemeenten in te leveren, ten einde het dadelijk instellen van een onderzoek, nopens den staat der vertegenwoordiging van het volk in het parlement, te vragen.

In een artikel, gisteren in de *Morning-Cronicle*, waarschijnlijk met overleg der raadslieden van H. M. de Koningin, geplaatst, wordt gezegd: „Het is thans bepaald dat H. M. haar verblijf zal vestigen in het hotel van Dessin, hetwelk meermalen door koninklijke personagies is bewoond geweest; maar het is mogelijk, dat zij verkieze om te St. Omer of te Abbeville te blijven.

Het gerucht loopt, dat de hertog *de San Carlos*, wanneer zijne diplomatique functien aan het hof van Londen, door de aankomst van zijnen opvolger, zullen ophouden, niet naar Spanje terug keeren, maar op een landgoed in de nabijheid dezer hoofdstad blijven zal.

In het hoogerhuis, is vrijdag de marquis van *Lansdowne* voor den dag gekomen met zijne aangekondigde motie, „dat een comité mogt benoemd worden, ten einde den tegenwoordigen staat van onzen buitenlandschen handel te onderzoeken, en naar de middelen uit te zien om denzelven uit te breiden." In de redevoering, waarvan hij deze motie liet vergezeld gaan, sprak hij met veel gematigdheid van de belemmeringen, welke de handel en het fabrijkwezen thans ondervonden, en erkende hij, dat, hoezeer men als algemeen beginsel moest aannemen, dat onze handel behoorde vrij te zijn, er botsingen van belangen en vooroordeelen bestonden, die den vrijen loop des koophandels belemmerden, terwijl wij bovendien ons onderworpen zien aan de noodzakelijkheid, om een aanmerkelijk inkomen te heffen tot dekking der staats uitgaven. Hij begreep nogtans, dat vele verbeteringen konden gemaakt worden; dat de regten zoodanig moesten geregeld worden, dat zij de mededinging niet uitsloten; dat ook de wetten op de scheepvaart behoorden veranderd, en aan elk schip, zonder te onderzoeken of het een Engelsch of van eenige andere natie was, toegestaan te worden, om de voortbrengselen zoo wel van deszelfs, als van andere landen in te voeren; alleen zou hij van deze vrijheid de koloniale waren uitzonderen. Hij meende wijders, dat de transito regten, zoo niet geheel afgeschaft, ten minsten aanmerkelijk behoorden verminderd te worden, waardoor ons land een groot algemeen entrepot worden kon, waaruit groote voordeelen voor de bevolking en eene vermeerdering van handel spruiten zouden. Hij wilde de regten op den invoer van het Noordsche hout verminderd hebben, daar dit den handel met Rusland en Pruissen zeer verlevendigen, en jaarlijks eene uitgave van 500,000 p. st. besparen zou, welke wij het Canadasche hout duurder betalen, dan de prijs van het Noordsche is. Hij wilde de regten op den invoer van Fransche wijnen verminderen, en den handel op Frankrijk begunstigd hebben, zelfs al bleef Frankrijk weigeren, om onze fabrijkgoederen in betaling van deszelfs wijnen aan te nemen, daar hij begreep dat het voor het Engelsche volk voordeelig zou zijn, om met Frankrijk te handelen, al was het ook dat men genoodzaakt was, om in specie deszelfs voortbrengselen te betalen, want onze koopwaren zouden ons die specie in andere landen doen terug krijgen. Na dus zijne inzigten nopens den Europeschen handel blootgelegd te hebben, gaf zijn lordschap de veranderingen op, die in de reglementen op den Indischen handel, en op dien met Noord en Zuid Amerika behoorden gemaakt te worden.

Toen de markies *van Lansdowne* geëindigd had, zeide lord *Liverpool*, dat hij met groot genoegen de redevoering van den markies gehoord had, en dat, daar hij met hem op bijna alle punten het eens was, hij geenszins zich tegen eene motie verzetten zou, die, zoo gematigd en voegzaam als zij was ingerigt, niet dan nuttige uitkomsten hebben kon. Echter kon hij niet afzijn, om in het algemeen aan te merken, dat indien men eenen tak van handel boven eenen anderen begunstigde, zulks een wezenlijk nadeel aan allen zou toebrengen; dat onze fabrieken, onze landbouw en onze koophandel elkander wederkeerig ondersteunen, of te zamen te gronde gaan moesten. Ook vereenigde hij met den markies ten aanzien van diens inzigten nopens den handel op Frankrijk.

(Het vervolg op de kant dezer bladzijde.)

Na dat verschillende leden nog eenige aanmerkingen gemaakt hadden, ging de motie door, en werd het comité benoemd.

Wij hebben de Amerikaansche dagbladen tot den 25 april ontvangen. Het rapport van het comité der wegen en middelen is publiek gemaakt. Het behelst, dat, volgens de begrooting der inkomsten voor het loopende jaar, er een deficit van 3,773,493 dollars zal zijn. Het comité stelt voor, hetzelve op 1,485,001 doll. te verminderen, door op het amortisatie fonds een tot geen bepaald gebruik bestemd overschot van 2,288,497 doll. te nemen. Doch he merkt aan, dat men, zoo mogelijk, voor het vervolg moet vermijden, het amortisatie-fonds tot de loopende uitgaven te bezigen. De generaal *Vives* was met het Amerikaansche Gouvernement in onderhandeling. Het gerucht liep, dat hij van de ruimste volmagt voorzien was tot de afstanddoening der Florida's, en dat, daar men het omtrent de belangrijkste punten eens was, de onderhandeling waarschijnlijk vóór den 3 mei zoude afloopen, zijnde het tijdstip, op welk het adjournement van het congres zou plaats hebben.

Gisteren heeft de Lloijds-Compagnie eenen brief ontvangen van hare agenten te Santiago in Chili, gedagteekend den 28 februarij, waarin de goede uitslag eener nieuwe onderneming van lord *Cochrane* gemeld wordt. In den nacht van den 11 dier maand heeft hij de forteres van Valdivia aangetast, met 250 soldaten van een Chilisch regement, en de matrozen en soldaten van zijn fregat *O'Higgins*, der brik *l'Intrepide* en de goëlet *Montezuma*. Bij het krieken van den dag had hij reeds acht batterijen veroverd, en in den morgenstond was hij in het bezit geraakt van de stad, de forten, 115 metalen stukken kanon, het koninklijk depôt en 400 krijgsgevangenen. Die post, zegt gemelde brief, was de eenige, welke, in Chili, aan de Roijalisten was overgebleven. Het is een versterkt punt, dat eertijds aan het onder-koningdom van Lima behoorde; het is gelegen in eene baai aan den stillen Oceaan.

Een brief van Valparaiso, van den 22 februarij, meldt, dat lord *Cochrane* eene ontzaggelijke hoeveelheid ammunitie te Valdivia gevonden heeft, en dat hij, na de inneming dier haven, met de *Montezuma* onder zeil was gegaan, ten einde zich meester te maken van Chiloe, eene stad, die niet in staat was, hem wederstand te bieden.

F R A N K R I J K.

PARYS, den 27 Mei.

Men wil, dat de regering de achterstallige oorlogs-contributie wil betalen met 100 millioenen bons, rentende 5 pct.; dat de bank dadelijk 60 millioenen, tegen 4 pct., daarvan wil overnemen, en dat men verwacht, dat de beurs het overige op dezelfde wijze zal aannemen.

N E D E R L A N D E N.

's GRAVENHAGE, den 30 Mei.

Zijne Majesteit, bij besluit van den 18 dezer maand no. 11, bepaald hebbende, dat, op den 18 Junij aanstaanden en vervolgens jaarlijks, op dienzelfden dag, zijnde het verjaarfeest der overwinning van *Waterloo*, een ALGEMEENE DANK- EN BEDEDAG zal worden gehouden, is door Z. Exc. den Staatsraad, Directeur Generaal voor de zaken van den Hervormde en andere eerediensten, behalve dien der Roomsch Katholieken, gearresteerd de navolgende uitschrijving:

Aan alle Protestantsche Christelyke Gemeenten in de Nederlanden.

Is er eenig kenmerk der oorspronkelijke voortreffelijkheid van den mensch, het is zeker het hem geschonken voorregt, om zich te mogen verheffen tot den oneindigen; wanneer levendig gevoel van erkentenis voor genoten weldaden, of geloovig vertrouwen, in dringende nooden, zich in dankzeggingen en gebeden ontboezemt.

Algemeen besef van deze verpligting en behoeften vereenigt Ons tot den *openbaren* Eeredienst; dan naderen wij den Algoeden, als kinderen van eenen vader, te wiens eere gemeenschap, in de verhevenste oefening, onzen ijver aanvuurt, en ons geloof versterkt.

En wanneer wij, bij belangrijke gebeurtenissen, of gewigtige gedenkdagen, de leden van eene en dezelfde maatschappij zich als zoodanigen in de tempels des Heeren ongelijk verzamelen; door dezelfde belangen, door dezelfde gezindheid be-

(Het vervolg op bladz. 1..)

tezamen als broeders van een huisgezin, met elkanderen verbonden, dan erlangen de banden der maatschappij, door den godsdienst geheiligd, nieuwe waarde en nieuwe kracht.

Eerwaardig moet ons dan, uit dit oogpunt beschouwd, de voorvaderlijke, sedert eeuwen in deze landen gevestigde instelling voorkomen, van eenen *jaarlijkschen Algemeenen Dank- en Bededag*, eene instelling, door onzen Koning, die den godsdienst zoo hoog waardeert, dadelijk bij den aanvang zijner regering wederom hernieuwd.

Met geestdrift volgden wij daartoe zijne uitnoodiging. toen het wonderdadig Albestuur ons een verloren vaderland wedergeschonk; met vertrouwen vergaderden wij ons, toen onverwacht nieuwe gevaren dreigden; met erkentelijke harten verheerlijkten wij onzen Goddelijken Redder, na de afwending van zoo groote gevaren, door de onvergetelijke overwinning van *Waterloo*; en de dankbare herinnering aan onze redding, verhoogde, reeds vier achter een volgende jaren, ons godsdienstig gevoel, bij den plegtigen eeredienst op den gedenkdag van die roemrijke zegepraal.

Onze geëerbiedigde Koning, dien dag voor altijd daaraan willende toewijden, heeft, bij besluit van den 18 dezer, bepaald, dat niet alleen nu wederom dit jaar, maar ook voortaan jaarlijks, de 18 junij voor den plegtigen Dank- en Bededag zal afgezonderd blijven.

Zoo zal, telken jare, zonder dat daartoe nadere besluiten of uitschrijvingen behoeven te worden afgewacht, het Nederlandsche volk, op den gedenkdag der volkomene vestiging van deszelfs onafhankelijkheid, zich vereenigen, ter verheerlijking van Hem, wiens magtige arm dat heil beschikte. Edeler bestemming kon zeker geenen nationalen feestdag gegeven worden, dan om, ook bij volgende geslachten, te strekken tot verkondiging van de groote daden des Heeren.

Zoo blijft dan de dag, zoo rijk in groote herinneringen, duurzaam bestemd, om de belangen van Vaderland en Koning den Albestuurder eerbiedig op te dragen; genoten weldaden dankbaar te erkennen; om de afwending van drukkende of dreigende rampen ootmoedig te smeeken; onze zonden, met opregt berouw, te belijden; om derzelver vergeving geloovig te bidden; en het zedelijk en godsdienstig gevoel te versterken, hetwelk alleen de grondslag is van duurzamen voorspoed en geluk.

Tot deze nationale godsdienstoefening ons, op den 18 junij aanstaanden vergaderende, zullen wij weder nieuwe stof vinden tot dankzeggingen en tot gebeden.

Vele zegeningen genoot toch elk onzer in zijnen kring, en groot waren onze maatschappelijke voorregten.

Het heil van een' algemeenen vrede bleef de volken van Europa verblijden, terwijl de goede verstandhouding tusschen deszelfs Souvereinen gegronde hoop schenkt op de duurzaamheid van een geluk, welks mogelijkheid wij voor weinige jaren bijna zouden betwijfeld hebben.

Onder eene zachte en vaderlijke regering, genoten wij eene ongestoorde rust, te hooger te schatten, bij het beschouwen der onrusten, waaraan wij andere landen ten prooi zien.

Geene besmettelijke ziekten, elders zoo vreeselijk woedende, dompelden ons in rouw. De hoop des landmans werd niet verijdeld, maar in de meeste onzer gewesten met rijke vruchten bekroond.

Dan, te midden van zoo vele zegeningen, troffen ons ook smartelijke rampen; bewijzen onzer volstrekte afhankelijkheid van den Heer der natuur.

Voor het geweld der hoog gezwollen wateren en opeengestapelde ijsschotsen, bezweken onze dijken en alle aanwending van menschelijke kracht en kunst; vruchtbare velden werden in moerassen verkeerd en duizenden onzer landgenooten in de diepste ellende gestort. Nog grootere, reeds driegende rampen, werden nogtans door het verschoonend bestuur der hooge Voorzienigheid genadig afgewend; terwijl tevens de voorvaderlijke deugd van menschlievende mededeelzaamheid, op aanmoediging en naar het voorbeeld van onzen vaderlijken Koning, op eene echt Nederlandsche wijze uitgeoefend, eene bron werd van troost en hulp voor onze ongelukkige medeburgers.

Te treffender echter was thans dit onheil, daar, in ons vaderland, zoo als in bijna geheel Europa, de naweeën der doorworstelde rampspoedige jaren zich nog doen gevoelen in den kwijnenden staat der meeste takken van handel en nijverheid.

Het moge waar zijn, dat juist de algemeenheid dezer noodlottige kwijning den staatkundigen grond geeft, op herstel te hopen; wij vinden daarin dan toch nieuwen drang, om onze behoeften den Alregeerder ootmoedig aan te bevelen en Zijnen zegen te smeeken over alle de bronnen van onzen nationalen welvaart, landbouw, koophandel, zeevaart, visscherijen, fabrijken, trafijken en alle eerlijke neringen en hanteringen.

Voor de belangen van het vaderland en der menschheid, zullen wij bidden, om het behoud des vredes, de herstelling van de rust der volkeren, waar dezelve gestoord of wankelende mogt zijn, en de bevestiging der gelukkige overeenstemming tusschen de Souvereinen, dat derzelver raadslagen mogen strekken tot handhaving van goede orde, bewaring eener geregelde vrijheid en bevordering der ware verlichting.

Bovenal zullen wij onzen geëerbiedigden Koning Hem aanbevelen, door wien de Koningen regeren; dat, bij zijnen onvermoeiden arbeid, ziels en ligchaams krachten mogen bewaard blijven; dat de bloei des vaderlands zijne ijverige pogingen bekroone; de liefde van een dankbaar volk Hem beloone, en de voorspoed van zijn doorluchtig huis, het kenmerk zij der Hemelsche goedkeuring! Dat ook de wenschen der natie en van het koninklijk huis vervuld worden, in eenen nieuwen Telg van den Held, door wiens bloed deze onze gedenkdag eens werd ingewijd.

Bij het levendig besef onzer afhankelijkheid van den Albestuurder, alles alleen van Zijne genadige ontferming verwachtende, moeten wij ons echter overtuigd houden, dat aan volks geluk, zonder volks deugd, niet kan gedacht worden; en dat, zonder het opregte voornemen, om, elk in onze betrekking, naar zedelijke verbetering te streven, onze dankzeggingen Gode niet welgevallig kunnen zijn, en onze gebeden geene verhooring kunnen vinden.

De leeraars van den godsdienst zullen dan aan het wezenlijk doel dezer plegtige godsdienstoefening vooral beantwoorden, wanneer zij dezelve aanwenden, om bij ernstige vermaning tegen de zonde, tot opregte boete en berouw, bekeering en verbetering, aan te sporen.

De troostvolle leer des reinen Christendoms, die den berouwhebbenden zondaar tot het geloof aan God, als onzen vergeverden Vader, in *Jezus Christus* geleidt, schenkt hem ter gelijker tijd de verzekering van den bijstand des *Heiligen Geestes*, tot die ware zedelijke verbetering, welke alleen de bron is van tijdelijk en eeuwig geluk.

Zoo zegene onze God en Vader den plegtigen eeredienst op dezen grooten gedenkdag, voor ons en voor volgende geslachten, tot bevordering van maatschappelijk heil en opleiding ter zaligheid.

's Gravenhage, den 29 mei 1820.

De Staatsraad, Directeur-Generaal voor de Zaken der Hervormde kerk, enz.,
VAN PALLAND VAN KEPPEL.

Voorts heeft de Staatsraad, Directeur-Generaal voornoemd, eene bijzondere aanschrijving gedaan aan de *Israëlitische gemeenten*, ten einde ook door dezelve deze *Dank- en Bed dag*, overeenkomstig hunne kerkelijke inrigtinge, gevierd worde.

Van den 30.

De Zitting der Tweede Kamer van de Staten-Generaal van heden werd omstreeks half elf uren geopend. De notulen van het op laatstleden maandag verhandelde werden gearrêsteerd en gearresteerd.

Is gelezen eene missive van den Staatsraad, belast met de directie der Staats-Secretarie, daarbij, namens Zijne Majesteit, inzendende eene nieuwe redactie van het, den 13 dezer, bij de vergadering ingekomen ontwerp van wet, bepalende de werkzaamheden, bevoegdheid en de verpligtingen van de Algemeene Rekenkamer: besloten, deze nadere redactie en missive te doen drukken, aan de leden te distribueeren, en, ten fine van onderzoek, naar de sectiën der maand april te verzenden.

De President herinnerde de vergadering, dat op heden de discussien over het rapport, betrekkelijk het voorloopig onderzoek der reeds bij de Kamer ingekomene of nog in te komen titels van het ontwerp van Burgerlijk Wetboek, benevens het op eergisteren, namens de centrale afdeeling, deswegens uitgebragt rapport, aan de orde van den dag waren; zijnde dit laatste rapport van den volgenden inhoud:

„ *ALGEMEEN RAPPORT der Centrale Afdeeling wegens het verslag der Commissie voor het Burgerlijk Wetboek.*

„ Drie afdeelingen, met uitzondering van een lid in eene derzelven en twee leden in de andere, hebben de conclusien van het gezegd verslag aangenomen. De gemelde drie leden hebben gemeend, dat het voegzaam ware de commissie te magtigen, om gebruik te maken van de officieuse mededeelingen, van wege het Gouvernement aangeboden.

„ Twee afdeelingen zijn van gevoelen geweest, de eerste: om den Voorzitter der Kamer te magtigen, om het Gouvernement te verzoeken van het geheele burgerlijke wetboek aan te bieden; de tweede: om af te wachten tot hetzelve volledig zal zijn afgewerkt. Deze laatste afdeeling heeft daartoe voor redenen gegeven, dat de tegenwoordige zitting schijnt ten einde te loopen, en dat waarschijnlijk het nieuwe Burgerlijke Wetboek, zoo al niet reeds afgewerkt, althans op het punt is van zulks te zijn. Dezelfde afdeeling heeft haar verlangen te kennen gegeven, dat de voordragt van het wetboek vergezeld ga van eene ontwikkeling der motiven, om alzoo de beraadslagingen des te gemakkelijker te maken.

„ Eene afdeeling heeft zich blootelijk vereenigd met het gevoelen der Commissie, dat het onmogelijk is, om over afzonderlijke gedeelten van een Burgerlijk Wetboek te beraadslagen, zonder het geheel te kennen. Terwijl twee der leden nog daarenboven hebben aangemerkt, de een: dat hij verlangde, dat men het verslag der Commissie voor notificatie aannam, zonder meer; de andere: dat hij gene zoude zien, dat de minister van justitie verzocht wierd aan de Kamer of de afdeelingen opgegeven de redenen, welke het Gouvernement bewogen hebben, om eenige afzonderlijke titels en niet het geheele Wetboek aan te bieden.

„ Eindelijk heeft eene afdeeling verklaard, te berusten in het verslag der Commissie."

De President proponeerde, om het in deliberatie zijnde rapport, in overeenstemming met de gevoelens van eenige der afdeelingen, voor notificatie aan te nemen.

De heer *Kemper* het woord gevraagd hebbende, wenschte te weten wat het gevolg wezen zou, indien gemeld rapport voor notificatie zou aangenomen worden.

De heer *de Jonge* verzocht, dat de door den President voorgestelde vraag bij hoofdelijke omvraag zou worden beslist.

De vraag, door den heer *Kemper* gedaan, door den President beantwoord zijnde, en deze daarop gerepliceerd hebbende, bragt de heer *Reijphins* nog eenige bedenkingen in het midden.

Verscheiden stemmen deden zich te gelijk hooren; sommigen verlangden het appel nominal over het al of niet voor notificatie aannemen van het rapport; anderen waren van gevoelen, dat de discussien met gesloten deuren behoorden te worden voortgezet, hetgeen zij verzochten. Sommigen eischten, dat de discussien met opene deuren zouden worden voortgezet; onder dat getal merkte men, onder anderen, op, de heeren *de Jonge* en *Kemper*.

De President het artikel van het reglement van orde voorgelezen hebbende, bepalende, dat hij, op de aanvrage van een tiende gedeelte der aanwezige leden, verpligt was comité generaal te beleggen, instituëerde het appel nominal, om het aantal der leden, welke zulks verlangden, te kennen. Van de 81 aanwezige leden verklaarden zich 54 voor het comité-generaal en 27 daar tegen. De vergadering werd dienvolgens, tot voortzetting der beraadslagingen, in comité generaal geconverteerd, zonder dat verder de zitting publiek geworden is.

Den 2 Juny.

De centrale afdeeling van de Tweede Kamer der Staten-Generaal is heden ochtend, voor den aanvang der publieke vergadering, bijeen gekomen, ten einde te delibereren over de nadere redactie van de derde conceptwet, wegens de organisatie van de regterlijke magt, en wel omtrent de zamenstelling, de magt en het regtsgebied der provinciale hoven. In het begin van de aanstaande week, zal die wet mede aan de beraadslagingen van de Kamer onderworpen worden.

Kwart voor tien uren, werd de zitting van de Tweede Kamer der Staten Generaal van heden geopend. De minister van justitie was in de zaal tegenwoordig, en op de beide tribunes bevond zich meer dan het gewoon aantal toehoorders.

De notulen van het, op laatstleden woensdag, in publieke vergadering verhandelde, benevens die van het daarop gevolgd comité-generaal, werden geresumeerd en gearresteerd. Uit laatstgemelde notulen bleek, dat de Kamer de deliberatien over het voorloopig rapport van hare commissie, belast met het onderzoek van de reeds ingekomene titels van het ontwerp van burgerlijk wetboek, in het comité-generaal voortgezet hebbende, verscheiden leden daar over het woord gevoerd hadden; dat, op de gegeven verzekering van den president, dat hij, op eene officieuse wijze, ter kennis van het gouvernement zal brengen, zoo de gevoelens van de commissie tot het wetboek, als die der afdeelingen op het rapport van gemelde commissie, eindelijk was voorgesteld geworden het adjournement van het onderwerp, waartoe de vergadering, met eene meerderheid van 71 tegen 13 stemmen, besloten had.

De voorzitter gaf aan de vergadering te kennen, dat de centrale afdeeling van de maand maart gereed was aan de vergadering te rapporteren, op de nadere redactie der conceptwet, omtrent de jurisdictie en zamenstelling van de provinciale geregtshoven en regtbanken, in de zitting van den 26 Mei laatstleden ingekomen. Op de aanvrage van een der leden, ondersteund door eenige anderen, besloot de Kamer dat rapport, ongelezen, in beide talen, te doen

(*Het vervolg op de kant dezer bladzijde.*)

verklken, aan de leden te distribuëeren, en tegen aanstaanden maandag, des morgens ten tien uren, aan de orde van den dag te stellen.

De president herinnerde de vergadering, dat op heden aan de orde van den dag waren de beide rapporten van de centrale afdeeling, den 29 van de afgeloopene maand in deze zitting uitgebragt, op de nadere redactien der, door Zijne Majesteit, ingezondene ontwerpen van wetten, houdende algemeene bepalingen omtrent het beleid der justitie, en regelende de zamenstelling, de magt en het regtsgebied van het opperste geregtshof van het Rijk, onder den naam van Hoogen Raad. Behalve de aanmerkingen, op de bijzondere artikels van beide deze conceptwetten, door de verschillende afdeelingen gemaakt, bevat het eerste rapport de volgende algemeene aanmerkingen:

„ De meerderheid van eene afdeeling heeft den wensch geuit, dat het ontwerp van wet mogt herzien, en uitgesteld worden tot de volgende zitting der Staten-Generaal.

Eene andere afdeeling, dezen wensch meer algemeen makende, niettegenstaande hare ftellige begeerte, dat het Koningrijk zoo spoedig mogelijk eene nieuwe regterlijke organisatie ontvange, heeft met leedwezen opgemerkt, dat het tegenwoordige ontwerp van wet en dat betreffende den Hoogen Raad voor gewigtige verbeteringen vatbaar schijnen.

„ Ten einde die te doen plaats hebben, zoude de afdeeling verlangen, dat de officieuse mededeelingen voortgezet werden, en dat Zijne Majesteit eerbiedig verzocht werd, de aanbieding van al hetgeen tot het wetboek van de regterlijke organisatie behoort, ten spoedigsten te doen plaats grijpen. Indien de aard der zaak eene hinderpaal mogt zijn voor de verlangde bespoediging, zoude de afdeeling het verkieslijker achten, dat alle openbare beraadslaging uitgesteld werd tot de volgende zitting, bij welker opening zij de gegronde hoop zoude hebben, dat het volledig zamenstel van alles, wat tot de regterlijke organisatie behoort, benevens eene transitoire wet, om den loop der zaken, in afwachting van de overige wetboeken, te verzekeren, aan de Staten-Generaal zoude aangeboden worden."

De discussien over beide voormelde wetten geopend zijnde, bekwam de heer *Gendebien* het eerst het woord, welke, in een zeer uitgebreid advies, de voorz. wetten bestreed, en daar tegen concludeerde. Hierna bragten de heeren *Liefmans*, *van Combrugghe*, *van Asperen*, graaf *van Hogendorp*, *van Lechteren Stakebrand*, *Reijphins*, *Martchal*, *van Alphen*, *Scheltinga*, *de Moor*, *Fontein*, *Verschuur*, *Trentesaux*, *Kemper* en *Dotrenge*, min of meer breedvoerig uit; alle de sprekers, met uitzondering van de heeren *de Moor* en *Kemper*, concludeerden tegen de wetten. De voornaamste argumenten, door de sprekers tegen de wetten aangevoerd, bestonden daarin, dat in de wetten noch orde noch doel te vinden was; dat de wetboeken van burgerlijke en criminele regtspleging alvorens aan de vergadering bekend behoorden te zijn, om derzelver verband met de organisatie der regterlijke magt te kunnen beoordeelen; dat de regterlijke magt met niet genoegzaam aanzien bekleed is; zijnde de regters eenigzins afhankelijk van het departement van justitie, en dat geene genoegzame eenvoudigheid in het geheel der wetten heerschte, welke bepalingen behelsden, die in de wetboeken van procedures behoorden geplaatst te worden, enz.

Zijne Excellentie de minister van justitie, ten laatsten, het woord gevoerd, en de gemaakte bedenkingen wederlegd hebberde, verklaarde de president, dat de discussien gesloten waren, en instituëerde het appel nominaal over de eerste wet, omtrent het beleid der justitie; welke wet met 18 tegen 79 stemmen werd verworpen.

Bij een tweede appel-nominaal, werd mede de wet, wegens den Hoogen Raad, met eene meerderheid van 76 tegen 21 stemmen verworpen.

Waarna de vergadering, omstreeks kwart over vijf uren, werd gescheiden en geadjourneerd tot aanstaanden maandag, des ochtends ten 10 uren.

DORDRECHT, *den 29 Mei.*

Hoezeer men, sedert eenige dagen, veel wind gehad heeft, en dus zoo wel de hooge als lage water molens in den Alblasserwaard sterk hebben kunnen doormalen, zoo blijft, door de gedurige sterke regens, de val van het vloedwater maar zeer langzaam voortgaan. Volgens het berigt uit het Elshout heeft men, aan dien kant, in de laatste drie dagen, wederom maar ½ duim gewonnen, staande, dezen morgen, in den polder Blokweer, nog 25½ duim op het land.

LEEUWARDEN, *den 5 Juny.*

Op nieuw heeft het Z. M. behaagd, dit jaar aan 17 gevangenen in het tuchthuis binnen deze stad geheele, en aan 16 derzelve gedeeltelijke remissie van confinement te

(*Het vervolg op bladzijde drie.*)

verleenen. Deze blijde mare is op den 29 mei ll., door den heere President van het Collegie van Regenten, met gepaste toespraken aan de gevangenen in het algemeen, en aan de gegracieerden in het bijzonder bekend gemaakt.

Bij besluit van den 25 april laatstleden, is door Z. M. bepaald geworden, dat voortaan niemand voor meer dan eenen stand in hetzelfde jaar kiezer zal mogen zijn, en dat mitsdien die gene, die gelijktijdig lid der Ridderschap is, en in een stedelijk bestuur, tot de benoeming van leden der provinciale Staatsvergadering bevoegd, zitting heeft, en kiezer is voor den landelijken stand, of wel die twee der voornoemde hoedanigheden gelijktijdig in zich vereenigt, slechts voor eenen der standen te zijner keuze, het kiesregt zal mogen uitoefenen, na alvorens te hebben bewezen, dat hij van zijn kiesregt in eenen anderen stand of standen, voor dat jaar, bij tijds heeft afstand gedaan.

Volgens een besluit van den 26 derzelfde maand, zal niemand, die zitting heeft in de Provinciale Staten, kiesbaar zijn als lid suppleant, gedurende den tijd dat hij nog moet zitten.

De Directie van het Weduwen en Weezen-fonds voor Ambtenaren, onder de Zinspreuk „*Voor het Toekomende*" adverteert:

„ Dat tot 1 Julij aanstaande in gezegde Fonds nog kan „ worden Deelgenomen tegen den ordinairen inleg van „ *f* 50 - 00 — *f* 60 - 00 — *f* 75 - 00 — of *f* 100 - 00 „ (naar iemands jaren zijn:) Terwijl na dien tijd de inleg met de helft verhoogt.

„ Dat tot de Deelneming geregtigd zijn alle Politieke, „ Judicieele en Financiele Beambten, geene uitgezonderd. „ Dat der zoodanigen Weduwen of Kinderen (de laatsten „ tot derzelver 18 jarigen ouderdom toe), op den voet „ van het Reglement, uit het Fonds trekken kunnen, ieder „ jaar *f* 500 - 00. — En dat zij, die als nog verkiezen „ van deze zoo aangelegene als bloeijende Maatschappij, „ Leden te worden, zich daartoe hoe eerder hoe beter gelieve aan te melden aan den Correspondent in deze Pro „ vincie, den heer Mr. J. EEKMA, Officier bij de Regtbank van Eersten Aanleg, te Leeuwarden.

De Secretaris by voornoemde Directie,
J. J. HUIJSER.

*** Getrouwd,
LEEUWARDEN, den 24 Mei 1820.
H. KOOL. En
M. C. ANHEIJER.

*** Getrouwd:
Mr. D. JAKLES, En
JANNA BAUDINA VAN SLOTERDIJCK.
BOLSWARD, den 28 Mei 1820.

*** Getrouwd:
STEENWIJK, den 31 Mei 1820.
J. S. TROMP, *van Woudsend.* En
ANNA SCHUKKING.

*** Getrouwd:
WOUDSEND, den 2 Junij 1820.
R. S. SEVENSMA, *beroepen Predikant te Landsmeer.* En
J. S. TROMP.

*** Getrouwd:
LEEUWARDEN, den 31 Mei 1820.
C. H. WILKESHUIS, En
H. ELZINGA.

*** Getrouwd:
ENGBERT JANS DALSMA, En
ANTJE JANS VAN DOMPSELAAR.
SNEEK, den 1 Junij 1820.

*** Getrouwd:
MIDLUM, den 3 Junij 1820.
DR. C. MULDER, En
J. BLOMBERG.

*** Getrouwd:
JOHANNES JACOBUS HANEGRAAT, *te 's Hertogenbosch.* En
SUZANNA MARIA VAN EELDE, *te Parraga.*
BOLSWARD, den 3 Junij 1820.

*** Mijne geliefde echtgenoote, HIELKJE WIJNGAARDEN, verloste heden voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER.
HARLINGEN, den 26 Mei 1820.
J. POTTINGA.

LEEUWARDEN, den 27 der maand Mei 1820. Beviel van eene DOCHTER, (zijnde de derde, benevens negen Zonen in leven), M. WOESTHOFF, vrouw van
JOHs. POSTHUMUS, SENIOR.

Den 6 van Lentemaand, beviel van eenen ZOON, M. v. D. WAL, vrouw van
JOHs. POSTHUMUS, JUNIOR.

*** Mijne geliefde huisvrouw ANTJE HIJLKES, beviel heden avond van eene welgeschapene DOCHTER.
LEEUWARDEN, den 3 Junij 1820.
W. TER HORST.

*** Onze hartelijk geliefde en veelbelovende Zoon en Broeder, MATHIJS T. VLINK, werd ons heden nacht omstreeks half een uur, op eene allerongelukkigste wijze, in den bloeijenden leeftijd van bijna 17½ jaren, in het water door den dood ontrukt, waarvan wij met een bedroefd hart aan vrienden en bekenden kennis geven.
SNEEK, den 23 Mei 1820.
T. J. VLINK.
J. VLINK,
geb. HOGENBRUG.
Mede uit naam van Broeders en Zusters.

*** Na eene langdurige sukkeling, overleed heden in den vroegen morgen, tot onze bittere droefheid, in den ouderdom van ruim 45 jaren, onze geliefde Moeder en Schoonmoeder, HENDRIKJE PRAAGMAN, wed. wijlen FRANS MATTHEUS RAATS BROUWER: waarvan wij met een bedroefd hart kennis geven aan vrienden en bekenden.
LEEUWARDEN, den 27 Mei 1820.
A. BOOMSMA.
J. BOOMSMA,
geboren BROUWER.
Mede uit naam van Broeder en Zuster.

NB. *Blyvende de Loodgieters Affaires continueren door de Erven. Verzoeken een ieders gunst en beloven eene prompte behandeling.*

*** Betreurden wij veertien dagen geleden het verlies van ons jongste dochtertje, — heden werden wij op nieuw in rouw gecompeld, daar het den Almagtigen behaagde, ons geliefd oudste dochtertje FREDERIKA MARGARITA, in den jeugdigen leeftijd van vijf jaren en drie dagen, tot zich te roepen; — een kwaadaardige kinkhoest maakte een einde aan haar voor ons, zoo dierbaar leven. — Slechts een gevoelig ouderhart kan onze smart beseffen, daarwij ons in zulk een' korten tijd kinderloos zien!
HEERENVEEN, den 31 Mei 1820.
W. VAN DOESBURGH,
IJ. VAN DOESBURGH,
geb. SMEDING.

*** Heden stierf, tot mijne en mijner kinderen droefheid, mijne hartelijk geliefde echtgenoote, MARIA AGNES HENDRIKS, in den ouderdom van 59 jaren, na eene echtvereeniging van 33 jaren.
SNEEK, den 31 Mei 1820.
MARTINUS KRAMERS.

*** Heden morgen circa 3 uren, overleed alhier, aan verval van krachten, in den ouderdom van bijna 85 jaren, onze waarde moeder en grootmoeder, GRIETJE HUIJTES, weduwe van wijlen JACOB RUURDS VISSER.
SLOTEN, den 31 Mei 1820.
R. J. VISSER,
Uit aller naam.

*** Mijne geliefde moeder ELIZABETH LOOS, weduwe ROMKE GERBENS ZUIDERBAAN, in leven Leeraar der Doopsgezinden alhier, overleed heden, na een langdurig en smartelijk lijden.

Dien treft mij het verlies dier waardige en zorgdragende Moeder, welke ik gehoopt had nog lang te zullen mogen bezitten, daar zij den ouderdom van 47 jaren nog niet bereikt had; doch ik wil mij onderwerpen aan de wijze schikkingen van mijnen Hemelschen Vader. De Godsdienst van Jezus, die mijne lieve Moeder kracht in lijden schonk, zal, bid ik, ook mij ondersteunen, om met christelijke gelatenheid mijn lot te dragen, en dat ik eenmaal verwaardigd mag worden, om in zaliger gewesten mijne dierbare Ouders weder te mogen ontmoeten.

Dienende deze tot kennisgeving aan vrienden en bekenden.
BLOKZIJL, den 1 Junij 1820.
LUMINA ZUIDERBAAN.

*** Heden overleed, tot onze grievende smart, ons geliefd derde Dochtertje, ÆMILIA WISKJE, nog geen twee jaren bereikt hebbende.
OUDESCHOOT, den 2 Junij 1820.
F. BIENEMA,
A. W. BIENEMA,
geboren DE SWART.

*** Het behaagde den God van tijd en eeuwigheid, van leven en dood, de gezellinne mijnes levens, met wie ik ruim vijf- en- dertig jaren door den band des huwelijks in liefde vereenigd was, heden namiddag om vier uren, in den ouderdom van twee en zestig jaren, acht maanden en vijftien dagen, na eene langdurige sukkeling en toenemend verlies van krachten, door den dood, tot mijne en mijner kinderen bittere droefheid, van mij weg te nemen.

Het nimmer falend woord van God en de hoop op een Zalig wederzien, vertroost alleen mijn hart.
HALLUM, den 2 Junij 1820.
A. v. VELDEN,
Predikant.

*** Heden avond ten negen uren, overleed na eene langdurige sukkeling, tot onze innige droefheid, onze geliefde Zuster GESINA JANS BRETEL, wed. van JAN OLIVIER CROMWEL, in den ouderdom van circa 65 jaren.
HARLINGEN, den 4 Junij 1820.
JANNA JANS BRETEL.
Mede uit naam van myn' behuwd Broeder.

De Negotie in YZERWAREN, zal op de firma van de wed. J. CROMWEL, *worden gecontinueerd.*

BUITENLANDSCHE SCHEEPVAART.

HARLINGEN, den 29 Mei. Binnen gekomen het sloepschip *Swift*, kapt. Enos Page, met Ballast van Londen, en het koffschip *de Vrouw Annegina*, kapt. H. J. Poijer, met Zout van Leverpool.

Den 30 en 31 dito, 1 en 2 Junij, niets gepasseerd.

Den 3 dito, uitgezeild het koffschip *de Vrouw Catharina*, kapt. Arend Klazen, met Ballast naar Noorwegen; de sloepschepen *Union*, kapt. A. Gallawaij, *Swift*, kapt. Enos Page, beide met Boter naar Londen. Binnen gekomen het sloepschip *Waterloo*, kapt. Charles Warren Jr., met Ballast van Londen; de tjalkschepen *de Morgenster*, kapt. M. Jansen, *de Vrouw Gezina*, kapt. Harmen Seede, *de twee Gebroeders*, kapt. Hendk. Otten, alle drie ledig van Amsterdam.

Den 4 dito, binnen gekomen het smakschip *de vier Gezusters*, kapt. Roelof Goukes Oostra, met Hout uit de Oostzee.

PRIJS DER BOTER TE LEEUWARDEN, den 2 JUNIJ 1820, *f* 30 - : - :

Grove KAAS, *f* 15 - : - : à 17 - : - :

De middelprijs der UIT- EN INLANDSCHE ROGGE- en TARWE, was dienzelfden dag

ROGGE 125 Goud Guldens het Last.

TARWE *f* 6 - 16 - : het lopen.

STAAT van de Middelpryzen der Granen en andere Objecten, welke op de Weekmarkt te Leeuwarden, den 2 Juny 1820 zyn verkocht. Volgens Amsterdamsche Maat en Gewigt.

	Gls.	Cts.		Gls.	Cts.
Tarwe van 4500 ℔	225 —	00	Nieuwe Aardapp.	40 —	00
Oude dito	243 —	00	Tarwen Brood	—	15½
Oude Roode dito	243 —	00	Roggen Brood	—	4 1/11
Dito nieuwe	225 —	00	Rundvleesch	—	22½
Rogge	180 —	00	Kalfs dito	—	22½
Garst	108 —	00	Schapen dito	—	17½
Boekweit	207 —	00	Vark. dito versch	—	20
Haver	104 —	00	—— dito gerookt	—	32
Dito van 2500 ℔	81 —	00	Genever	1 —	00
Witte Boonen	324 —	00	Hooi (per 100 ℔)	—	00
Groene Erwten	396 —	00	Stroo	—	80
Graauwe Erwten	261 —	00		—	00
Boter (per ℔)	—	37½	Turf	—	00
Graauwe Kaas	—	5½		—	00
Aardappelen	3 —	75		—	00

Accordeert met het Register der Middelpryzen te Leeuwarden, den 2 Juny 1820.

De President-Burgemeester. JOHANs. ROMKES.

SCHIEDAM, *den 2 Juny.*

Genever, de 30 Virtels zonder fust . . . 64 ℛ
—— Amsterdamsche proef . . . 74 -
Zonder de beiasting.

BEURS-PRYS DER EFFECTEN.

Amsterdam, den 3 Juny 1820.

Holland, Werkelijke Schuld . .	2½	pCt.	45½	a	45½
—— Uitgestelde Schuld . . .			1½	a	1

(*Het vervolg op de kant dezer bladzijde*)

Kans-Billetten van dezelve		*f*	26½	a	27
Schuldbek. Sijndikaat, 1ste serie .	5	pCt.	99	a	99½
Idem idem . . . . 2de ——	5	——	94½	a	95½
Nederlandsche Bank			1120	a	114[illegible]
Frankrijk, Tiers Consolidés . .	5	——	75	a	75½
—— Certificaten van dito . .	5	pCt.	70½	a	71½
—— dito in Parijs	5	——	69½	a	70
—— Reconnaissances . .	5	——	84½	a	8[illegible]½
Engeland, Geconsolideerde . .	3	——	70½	a	
Rusland, bij *Hope en Comp.* . .	5	——	94	a	94½
—— Insch. op het Grootb. .	6	——	47½	a	48½
Pruissen, in Engeland	5	——	84½	a	85½
Spanje, 1807	5½	——	33½	a	3[illegible]½
Coupons van dito		*f*	12½	a	13½
Weener Certificaten	2½	——	35	a	
—— Metaliek	4½	——	64½	a	65½
—— Dito	4	——	57½	a	58½
—— Dito	1	——	14½	a	14⅝
Deensche Kroon	4	——	72½	a	73
—— Tollen	4	——	72½	a	73
—— Leen- en Wisselbank .	4	pCt.	72½	a	73
—— Aziatische Comp. . .	5	——	89	a	89½
—— Coupons			84½	a	85½
Amerika, bij *Hope c. s*	5½	pCt.	104	a	104½
—— bij *Staphorst*, 180⅝ . .	5½	——	98½	a	99½

De ondergeteekende, als Regter Commissaris in den, bij vonnisse van de Regtbank van Eersten Aanleg, zitting houdende te Leeuwarden, als belast met de commercieele regtsoefening aldaar, van den 20 April 1820, in staat van faillissement gestelden Boedel van JOHANNES GERRITS SWARTS, bevorens kastelein op het Huis den Bosch onder Hardegarijp, roept alle Crediteuren van denzelven bij dezen op, om op Donderdag den 15 Junij 1820, des voordemiddags ten half tien uren, te compareren op het Landshuis te Leeuwarden, ten einde alsdan over te gaan tot voorstelling van provisioneele CURATOREN in voornoemd faillissement.

LEEUWARDEN, den 5 Junij 1820.
ERNESTUS JONGSMA, *Commissaris.*

)o( )o(Daar wordt federt den 20 Mei ll. vermist, een EENGANGS BOOT, lang 15 à 16 voet, van voren en van achteren geverwd, het Heimhout geteerd in iedere zijde twee zwaardsbouts gaten, doch zonder Zwaarden, aan ieder boord eene ijzeren Roeipen; die dezelve weet aantewijzen aan of terug brengt bij AGE W. v. D. BERG, Scheepstimmerbaas te Heeg, of bij den eigenaar D. B. DEMMER, te Ypecolsga, zal wel beloond worden.

)o( )o(Bij Af raak te Koop: Vier GEBIJNTEN, wijd in zijn Legerbalken 26 voet, lang in de Draagbooren 60 voet, en hoog ruim 20 voet, alles van goed Eiken Hout, en gefchikt om te vervoeren, ftaande nabij het Water; nader onderrigt bij den Timmerman JOHs. LOUBENS VAN DER ZWAAG, te Wolvega.

BERIGT AAN HET PUBLIEK.

Bij den Boekhandelaar J. C. VAN KESTEREN, te Amfterdam, en zijne Correspondenten in de Binnenfteden, is *gratis* te bekomen een berigt van het bij inteekening uitgegeven hoogst belangrijk werk, getiteld: HISTORICAL DOCUMENTS AND REFLECTIONS ON THE GOUVERNMENTS OF HOLLAND BY LOUIS BONAPARTE, EX KING OF HOLLAND, *in three volumes, uitgegeven te LONDEN* waarvan met pr Julij aanftaande (onder den titel van GESCHIEDKUNDIGE GEDENKSTUKKEN EN AANTEEKENINGEN OVER HET BESTUUR VAN HOLLAND, DOOR LODEWIJK BONAPARTE, *gewezen Koning van Holland*), het eerfte deel, en in den loop dierzelfde maand, de twee volgende deelen het licht zullen zien.

Door kwiteering van Affaire te koop: eene bijna nieuw complete BOEKDRUKKERIJ, voorzien van Romein, Curcif en Duitfche LETTEREN, met eene bijna nieuwe groote PERS, en alle derzelver Gereedfchappen, nieuwe Kasten, ijzeren Ramen, &c. &c., voor f 900 00. Te bevragen bij J. C. [illegible] op den Zeedijk, no. 142, te Amfterdam. *Brieven Franco.*

KEUR VAN NUTTIGE EN AANGENAME MENGELINGEN, JAARGANG VOOR 1820, no. 1.

Ziet heden bij den Boekhandelaar J. C. VAN KESTEREN, *te Amfterdam*, het licht, inhoudende: *Opftand en dood van graaf* ESSER; *reisgt over de* VEDDAHS, *een onbekende volkstam op Ceylon; eene vertelling, een z dikke verhaal van de vermaarde* CAROLINE PICHLER; MARIA THERESIA, *van Oostenrijk, gemalin van* LODEWIJK *den veertienden; teregtwijzing aan een n zoogenaamd n Duitfchen Reiziger; het Lykpoede der* JAPANNERS. De prijs van dit en elk ander ftukje, dat om de twee maanden wordt vervolgd, is *twaalf* ftuivers. NB. Het veelvuldig debiet van een werkje, zoo als dit, eenig in deszelfs foort, waarborgt redacteur en uitgever voor den fmaak onzes publieks, in zulk eene *lectuur*, en doet hun befluiten alles aantewenden, om dezelve meer en meer belangrijk te maken, terwijl de zoodanige, die dit gefchrift nog niet mogt kennen, gelegenheid heeft, van hetzelve bij zijnen boekhandelaar *vijf* te nemen, alwaar een opengefneden exemplaar ter bezigtiging ligt. Van de jaargangen van 1818 en 1819, met gegraveerde titels en vignetten, zijn bij genoemden uitgever, voor den prijs van f 7 - 4 - :, nog eenige exemplaren voorhanden.

Den 31 Mei 1820, is door den Boekhandelaar G. IJPMA, te Franeker, aan Heeren Burgemeesteren dezer woonplaats, ter vertaling in het Nederduitsch, vertoond: MOHAMED. *Darftellung des einfluffes feiner glaubenslehre auf die Volker de mittelalters. Eine preisfchrift, welche von d m Franzöfifchen National Inftitut der Wiffenfchaften, gekront wurde. von* K. F. OELSNER.

Bij de wed. CHEVEER, te *Leiden*, is in het licht gekomen: GUSTAAF WASA, door den fchrijver van *Herman v. Lübeeck*. —— SIRENA, *of het meisje by hare intrede in de wereld*, naar het Hoogd. van C. *Friederich*, verfierd met een fraaije titelplaat van *v. Senus*. Hetwelk te bekomen is te *Leeuwarden* bij den boekhandelaar *Steenbergen van Goor* en verder alom.

)o( )o(Men vraagt in eene der Steden van Vriesland, een' BEDIENDE of LEERLING in een Apotheek, welke dadelijk kan geplaatst worden. Nader onderrigt ten Kantore dezer Courant.

De Floreenpligtige Ingezetenen van den Hervormden Godsdienst worden geconvoceerd, om op Woensdag den 21 Junij 1820, des morgens ten elf uren, te compareren in de Kerk te Steggerden, om in perfoon, of bij behoorlijke volmagt, te ftemmen een' PREDIKANT in de vacerende Hervormde gecombineerde Gemeente van Steggerden en Finkega, en zulks volgens het Reglement daarvan zijnde.

Uit naam des Kerkenraads van voornoemde Gemeente,
H. KUIJPER, *Confulent.*

De Notarisfen POSTHUMUSZ en DE JONGH zullen, op Woensdag den 7 Junij 1820, des nademiddags ten 3 uren, ten huize van den kastelein *R. M. Vos*, te Gorredijk, publiek presenteren te verkoopen:

1. Eene ZATHE en LANDEN, bestaande in eene Boere Huizinge, vrije Stede en Tuin cum annexis, benevens ongeveer 34 Morgen Weidland, 3 Morgen Bouwland en een vier guldenfche Grondpacht, ftaande en gelegen te Jubbega Schurega, op de zoogenaamde Lawerswijk, wordende bij *Beerend Jans Bruinsma* als meijer bewoond en gebruikt.
2. Eene ZATHE en LANDEN, bestaande in eene Boere Huizinge, met vrije Stede, Appelhof en Tuin cum annexis, benevens ongeveer 7 Morgen Weidland en Heideveld, ftaande en gelegen mede aldaar, wordende bij *Trijntje Heerkes*, gefepareerde huisvrouw van *F. H. Swals*, als meijerfche bewoond en gebruikt.

Mr. A. VAN SLOOTEN, Notaris te Dockum, zal, op Donderdag den 8 Junij aanftaande, des avonds ten 6 uren, ten huize van de wed. *A. H. v. d. Werf*, te Dockum, publiek bij de provifionele toewijzing presenteren te verkoopen:

Eene HUIZINGE en BAKKERIJ cum annexis, ftaande en gelegen te Dockum in wijk C. gekwoteerd met no. 95, voorzien van een ruim Voorhuis, Voor & Middelkamer, Keuken, ruime Kelder, Put, Regenbak, ruime Zolders en verdere gerieflelijkheden, waarin de affaire van Bakken eene reeks van jaren met succes wordt gedreven, in huur bij *M. E. Boersma* tot den 12 Mei 1824.

De Notaris G. W. POSTHUMA, te Dockum, zal, op Donderdag den 8 Junij 1820, des avonds ten 6 uren, ten huize van de wed. *W. D. Lusberts*, kasteleinfche bij de Woudpoort aldaar, publiek bij ftrijkgeld presenteren te verkoopen:

Eene HUIZINGE met TIMMERSCHUUR, twee SLEEPHELLINGEN en een GEBOUW, *DE OSSEKOP* genaamd, ftaande op Stadsgrond te Dockum, gekwoteerd met no. 73 en 74, toebehoorende aan *Sane Jans van der Werf*; den 12 Mei 1821 vrij te aanvaarden.

De Notaris G. W. POSTHUMA te Dockum, zal op Woensdag den 14 Junij 1820, des nademiddags ten 3 uren, ten huize van *Gerrit de Beer*, kastelein bij de Woudpoort aldaar, finaal verkoopen:

Eene HUIZINGE en GROFSMEDERIJ cum annexis ftaande en gelegen te Wierum, gekwoteerd met no. 41, bij *Pope Baukes Stienftra* als eigenaar bewoond; den twaalfden November aanftaande vrij te aanvaarden. Waarop geboden is f 1000 00.

G. S. ROLSMA, Notaris te Bolsward, zal, op Dingsdagen den 13 en 27 Junij 1820, des nademiddags ten twee uren, ten huize van *D. J. Zylstra*, kastelein in den Gouden Leeuw te Arum, bij ceebefchrijving, verhooging en finalen palmflag, verkoopen:

1. 7½ Pondematen GREIDLAND, gelegen bij de Buren te Arum, thans bij *Pieter Bouwkes* als huurder in gebruik.
2. 3 Pondematen dito LAND, gelegen aan de Hiemederlaan onder den dorpe Arum, bij *Lieuk Franses Cornel* als huurder in gebruik.
3. 3½ Pondematen BOUWLAND, gelegen onder den dorpe Arum, bij *Teb Jans Thema* als huurder in gebruik.
4. 3 Pondematen dito LAND, gelegen onder den dorpe Witmarsum, bij *Teb Jans Thema* als huurder in gebruik.
5. Een Poltie, groot ongeveer 1 Pondemate BOUWLAND, gelegen te Arum, bij *Anne Jongema* in gebruik.
6. Een HOF, gelegen in de Buren te Arum, voorzien van diverfe VRUCHTBOOMEN, bij denzelven in gebruik.
7. Eene royale en wel ter nering ftaande HUIZINGE en ERVE cum annexis, in de Buren te Arum, en aldaar gequoteerd met letter A, no. 97, mede bij *Anne Jongema* in gebruik.
8. Eene HUIZINGE, VUURHOK en ERVE cum annexis, mede in de Buren te Arum, zijnde gequoteerd met letter A, no. 1[illegible]0, thans bij de weduwe *Eidde Friens* in gebruik.

Zijnde de vier eerfte perceelen St. Petri 1822, en de vier laatfte perceelen den 12 Mei 1821 vrij van huringe, en de Conditien intusfchen te vinden bij voornoemden Notaris en C. BINKES, Secretaris der Grietenij Wonferadeel, beide te Bolsward.

De Notaris WIJMA, te Harlingen, zal aldaar, op Woensdagen den 28 Junij en den 12 Julij 1820, bij de befchrijving en den finalen palmflag, telkens des avonds ten 6 uren, ten huize van *H. Witter*, publiek presenteren te verkoopen:

Eene voortreffelijke HEEREN HUIZINGE, met de daarbij behoorende florisfante BROUWERIJ, MOUTERIJ en TAPPERIJ cum annexis, ftaande op de Worstelhaven te Harlingen, in wijk E, no. 216, 217 en 218; den 12 November 1820 of zoo veel eerder, als het den heer verkooper zal convenieren, vrij te aanvaarden.

Ook is deze vastigheid intusfchen uit de HAND TE KOOP, waaromtrent men zich bij den heer H. W. C. ZIJLSTRA, als eigenaar, en gemelden Notaris kan informeren, en te bezigtigen van nu af aan tot aan de eindelijke toewijzing, telkens des Woensdags.

Kunnende de Kooper, des verkiezende, de helft des Koopfchats, vijf jaren lang, onder dit geveilde houden, tegen een behoorlijke Intrest des jaars.

De ondergeteekenden adverteren door dezen, dat zij door koop eigenaars zijn geworden van de Huizinge, ftaande op de Breedzijde van de Nieuwestad alhier, letter E, no. 10, in eigendom behoord hebbende aan den Koopman AUKE KLOMP; dat zij tevens hebben overgenomen alle deszelfs Winkelgoederen, bestaande in BRUNSWIJKER GARENS, LAKENS, BAAIJEN, BOMBASIJNEN, DAMASTEN, GREINEN, BOEZELAARS, ROKKESTREEPTEN, LINNENS, en verders in alles wat tot zoodanig eenen Winkel behoort; dat zij gemelde Affaire aldaar zullen drijven, en zoo veel mogelijk uitbreiden. Zij recommanderen zich, ten dien einde, in de voortdurende gunst van hun, die dat huis toendaan zijn geweest, benevens in die van allen, welke hun met deszelfs vertrouwen zouden gelieven te fchenken, met belofte van eene goede en civiele bediening.

LEEUWARDEN, den 1 Junij 1820. A. VAN ASSEN & ZOON.

)o( )o(De heer W. H. VAN HAERSMA, te Eniklhorne onder Bergum, verzoekt ieder, welke iets van hem te vorderen heeft, wegens geleverde GOEDEREN, of anderzins, vroeger dan 1820, om daarvan rekeningen of opgave in te zenden in deze maand Junij, ten zijnen huize te Leeuwarden, no. 106, op de Tweebaksmarkt.

)o( )o(De gene, welke iets verschuldigd zijn aan, of te vorderen hebben van den onder beneficie van inventaris aanvaarden Boedel van wijlen DIRK DOUWES DE BOER, Winkelier op den Eilande Vlieland, worden verzocht daarvan betaling of opgave te doen, voor den vijftienden Julij dezes jaars 1820, ten Kantore van den aldaar refiderenden Notaris. *Brieven Franco.*

)o( )o(De Ondergeteekende heeft de eer bekend te maken, dat hij door de Plaatfelijke School-Commisfie dezer Stad is aangefteld als ONDERWIJZER in de School op het Vliet alhier. Hij neemt deze gelegenheid waar, zich in de gunst en het aandenken zijner Stadgenooten aan te bevelen, in het houden van DAG- en AVONDSCHOOL.

LEEUWARDEN, den 2 Junij 1820. K. MOEZELAAR.

)o( )o(Die iets te vorderen moeten hebben van, of verfchuldigd zijn aan den overledenen Schipper SIJBRAND CORNELIS, gelieve zich bij de Ondergeteekenden aangeven, vóór den 18 Augustus 1820, als wordende na dien tijd geene pretentien meer aangenomen.

H. VAN KALKENSTEIN, *te Kampen.*
R. VAN DER WOUDE, *te IJsselmuiden.* [illegible]

Men is voornemens, om op den 17 Junij aanftaanden, ten huize van den kastelein *Jeronimus Pede*, te Kampen, des avonds ten 7 uren, te doen inzetten, en op den 19 daaraanvolgende, op tijd, uur en plaats voornoemd, publiek te verkoopen:

Een TJALKSCHIP, genaamd *DE VROUW HELENA*, lang over fteven 70½ voet, hoog [illegible] lasten, laatst gevoerd geweest bij Schipper SIJBRAND CORNELIS, met al deszelfs ftaand en loopend Want, Zeilen, Ankers, Kabels, Trosfen, en hetgeen verder daarbij behoort; alles bij de Billetten breeder omfchreven. Nadere informatien zijn te bekomen bij den Notaris Mr. H. R. VERHAAGEN, te Kampen voornoemd.

)o( )o(De ondergeteekende, Koffijfchenker en Biljardhouder in de voormalige LOGE, in het Zaailand te Leeuwarden, adverteert bij deze, dat hij in dat, daartoe ongemeen gefchikt en met aanmerkelijk verbeterd huis met wel aangelegen Tuin, voortaan publiek KOFFIJHUIS zal houden; almede dat hij, zijne, daartoe zeer wel ingerigte, vertrekken aanbiedt tot het houden of geven van BRUILOFTEN, CONCERTEN, DANSPARTIJEN, of wat dies meer is; — waarom hij zich in de begunstiging zijner Stadgenooten, enz. aanbeveelt; dezelven van eene volmaakt goede bediening verzekerende. C. H. WILKESHUIS.

Bij M. v. D. BOSCH, Boekdrukker bij de Vischmarkt te Leeuwarden, is van nu af aan te bekomen: een HANDBOEKJE bij het gebruik der nieuwe Maten en Gewigten, bewerkt en in het licht gegeven door *F. W. Westink*, Leermeester in de Wiskunde aan de Latijnfche Scholen en *G. Folkertsma*, eerste Meester in de Stads Armfchool alhier, voorzien met eene aanprijzing van den heer Gouverneur dezer Provincie.

Voor Vriezen gefchreven zijnde, bevat dit werkje alleen de Vriefche Maten en Gewigten, welke in deze Provincie algemeen in gebruik zijn, en levert dus aan onze Vriefche Landgenooten alles op, wat bij de aanftaande verandering der Maten en Gewigten behoefte zal zijn.

Hetzelve handelt 1. over de Elle, Voet en Landmaat; — 2. over de Inhoudsmaten voor drooge en natte waren, en 3. over de Gewigten; waarvan onderfcheidene Tafels de hoegrootheid in nieuwe Maat of Gewigt aanwijzen, terwijl door onderfcheidene Prijstafels, de verandering in prijs te vinden is, als: van Ellen, Vriefche Hout voet, Rhijnl. voet, Pondemaat, Mesten, Mingel, ff, Lood en 1 of Vandels lood, in gr. 8vo., prijs 14 ftuivers. *Deze worden niet in Commisfie verzonden, maar moeten voor rekening ontboden worden.*

LEERREDE over II Cor. XII vs. 9. door J. ENGELSMA [illegible], Th. Dr. en Predikant te Rijperkerk en Hardegarijp, ter gelegenheid zoo van het gedeeltelijk herstel der gezegende Kerkhervorming, als ter viering van zijn Wel Eerw. vijftigjarige Euangeliedienst in vijf Vriefche Gemeenten.

Bij bovengemelde zijn nog voorhanden, STATEN van BEVOLKING van de PROVINCIE VRIESLAND, waarin men de bevolking van elke Stad, almede van elk Dorp, Buurt of Gehucht naauwkeurig ziet uitgedrukt, enz., enz., à 5½ Stuiver.

)o( )o(De Ondergeteekende maakt aan het geëerd publiek bekend, als dat hij de Affaires van zijne Ouders heeft overgenomen, en houdt zich alzoo zeer vriendelijk in een ieders gunst gerecommandeerd, met belofte van eene prompte bediening.

LEEUWARDEN, den 1 Junij 1820. H. KOOL, *in de Keizers Kroon.*

De Boekhandelaar J. PROOST, bij de Vischmarkt te Leeuwarden, zal binnen kort verkoopen: Eene fraaije verzameling van BOEKEN en RARITEITEN. Die hier iets verkiest bij te voegen wordt verzocht hetzelve binnen veertien dagen te bezorgen of aantegeven.

)o( )o(Eene KEUKENMEID, voorzien van de noodige bewijzen van hare bekwaamheid en goed gedrag, liefst niet boven de veertig jaren oud, en een dienst begeerende in de Provincie Vriesland, kan zich adresferen, met vrachtvrije Brieven, bij JOHs. ARNOLDUS, Portier van de Wirdumerpoort te Leeuwarden.

Te LEEUWARDEN, by P. KOUMANS SMEDING, by de Hoekfterpoort lett. K, no. 1[illegible]